

Срокове на процедура - Португалия

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?
- 2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.
- 3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?
- 4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?
- 5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?
- 6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?
- 7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?
- 8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?
- 9 Кога изтича срокът, ако се брой в седмици, месеци или години?
- 10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?
- 11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?
- 12 Какви са сроковете за обжалване?
- 13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?
- 14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?
- 15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?
- 16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Факторът време води до последствия в правния мир. Правните положения в гражданските правоотношения се влияят и са ограничени от два различни вида срокове: граждански и процесуални. Сроковете подлежат на специални правила и начини на изчисляване в зависимост от това дали се отнасят до действието по същество или са процесуални.

Освен ако изрично е указано друго, установените от закона срокове са граждански.

Що се отнася до сроковете по граждански дела, в португалското законодателство изрично са предвидени: срок на давност, прекратителен срок и срок на неизползване (член 298 от Гражданския кодекс).

Правото на позоваване на давностния срок възниква, когато титулярят на дадено право не е упражнил това право в рамките на законоустановен срок, при условие че титулярят е бил свободен да го използва и законът не го възпрепятства да го използва. С това, че упражняването на правата не остава отложено за неограничен период от време, се препотвърждава значимостта на сигурността и защитата на правните отношения. Давността не може да се прилага от съда служебно — лицето, което се възползва от нея, трябва да се позове на давностния срок.

Строго погледнато, прекратителният срок означава прекратяване на дадено право или правно положение без обратно действие, когато изтече определен период от време.

Ако прекратителният срок по дела е установен не по волята на страните, той се прилага по собствена инициатива от съда и може да бъде поискан на всеки етап от производството. Ако прекратителният срок по дела е установен по волята на страните, за да влезе в сила той трябва да бъде предявен, било то в съда или извънсъдебно.

Неизползване означава неупражняването на дадено право на цялостно или частично използване на нещо, т.е. използване на изгодите или икономическите предимства от въпросното нещо, по време на законоустановен период. То води до прекратяване на съответното право.

Неизползването не може да се прилага служебно от съда.

Процесуалните срокове са определени от закона, за да се осигурят определени действия по дадено дело (например срокове за образуване на производство или за представяне на възражения), като срокът може да бъде или минимален, или задължителен.

Минималните срокове служат за отлагане за определено време на възможността за извършването на дадено действие или на момента за започване на друг период.

Когато минималният срок е последван от задължителен срок, двата периода се приемат като един.

Процесуалният срок може да бъде установен по закон или със заповед от съда.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

В съответствие с горепосочения регламент неработните дни в Португалия включват:

1 януари, Разпети петък, 25 април, 1 май, 10 юни, 15 август, 8 и 25 декември.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Общото правило в португалското гражданско-процесуално право е, че когато няма конкретна разпоредба, срокът за страните е 10 дни за подаване на молба за всякакъв акт или съдебно производство, за заявяване на недействителност, за представяне на инцидентен иск или за упражняване на някакво друго процесуално право. Срокът, в който страната трябва да отговори на иска на другата страна, също е 10 дни (член 149 от Гражданския процесуален кодекс).

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

По правило срокът за всеки един отговор винаги започва да тече, считано от уведомяването за въпросния акт (член 149, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

По време на производството уведомленията до страните се изпращат до техните процесуални представители.

Когато с уведомлението е предвидено дадената страна да бъде поканена да се яви лично, освен уведомяването на представителя, с препоръчано писмо се изпраща също известие на самата страна, като се посочва дата, място и повод на явяването.

Представителите се уведомяват по електронна поща (за допълнителни пояснения (вж. [Изпълнителна заповед \(Portaria\) № 280/13 от 26 август 2013 г.](#)). Компютърната система удостоверява датата, на която е изпратено уведомлението, като се приема, че то е осъществено на третия ден след изготвянето му или на първия работен ден след него, ако въпросният ден не е работен ден.

Връчването с препоръчано писмо с обратна разписка „се счита за извършено в деня, в който е подписана обратната разписка, и за прието от получателя дори ако обратната разписка е подписана от трето лице, като се приема, освен ако

има доказателства за обратното, че писмото е доставено своевременно на получателя“ (член 230, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

В случай на производство за изпълнение на финансови задължения, произтичащи от писмени договори, по които страните са избрали своя адрес за връчване на съдебни известия, призовката се изпраща по пощата до избрания адрес, при условие че стойността на производството не надвишава 30 000,00 EUR, а в случай че надвишава тази сума — важи задължението за непрекъснатост на предоставянето на стоки или услуги. Ако получателят откаже да подпише обратната разписка или да получи писмото, пощальонът отбелязва този факт преди да върне писмото, а призовката се счита за връчена въз основа на отбелязания отказ. Датата на отбелязания отказ е съответното събитие, от което се счита, че срокът започва да тече .

Ако писмото е върнато, тъй като получателят не го е потърсил в пощенската служба в законоустановения срок или защото лице, различно от лицето на което следва да се връчи, отказва да подпише обратната разписка или да получи писмото, връчването се повтаря, като се изпраща ново препоръчано писмо с обратна разписка до лицето, на което следва да бъде връчено. В този случай самото писмо съдържа — на официално одобрен формуляр — копие на цялата задължителна информация. Почтальонът трябва да отбележи датата и точното място на пускане на писмото и незабавно да изпрати на съда справката за връчването. Ако не е възможно да пусне писмото в пощенската кутия на лицето, на което трябва да бъде връчено, пощальонът оставя известие за получателя. В такъв случай връчването се счита за осъществено на датата, която е отбелязана от пощальона, или, ако е оставено известие, на осмия ден след въпросната дата (като получателят бива уведомен за това в следващото писмо, което му/й е изпратено). Именно от този момент започва да тече процесуалният срок, който започва с връчването.

Когато връчването се извършва чрез процесуален представител, съдебен изпълнител или съдебен служител, срокът започва да тече от момента, в който лицето, на което трябва да бъде връчено, подпише разписката за връчване.

В гражданското процесуално право е предвидена отсрочка (допълнителен период, предоставен от законодателя), отразяваща географското разстояние между мястото на връчването и съда, в който се разглежда делото, или фактът, че лицето на което се връчва, не е получило призовката лично. При тези обстоятелства задължителният срок започва да тече едва след края на споменатата отсрочка.

Когато не е установено местопребиваването на лицето, на което трябва да бъде връчена призовката, връчването се извършва чрез публични известия и обяви, последвани от обява на обществено достъпен уебсайт (вж. горепосочения член 24 от Изпълнителна заповед № 280/13 от 26 август 2013 г.). При тези обстоятелства връчването се счита за осъществено в деня на публикуване на последната обява. Подлежащият на удължаване срок започва да тече от датата на връчването. Срокът за представяне на защита тече от края на предвидената в закона отсрочка.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Да. Вж. отговора на предходния въпрос.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Фактическата дата на действието, събитието, решението, връчването или уведомяването не се брои.

Фактическата дата на настъпване на действието, събитието, решението или датата на връчване и/или на съобщаване, не се брои.

7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Процесуалният срок, който е установен със закон или определен със заповед на съда, е непрекъснат. Той обаче спира да тече по време на съдебната ваканция, освен ако процесуалният срок е равен или по-дълъг от шест месеца; или, когато става дума за процесуални действия, които по закон са класифицирани като спешни, освен ако съдията — с мотивирана заповед и след изслушване на страните — реши да спре процесуалния срок. Когато срокът за извършването на дадено процесуално действие приключва в ден, в който съдилищата са затворени, срокът се удължава до следващия работен ден.

Съдебните ваканции са през периодите 22 декември — 3 януари, от Цветница до Великден и 16 юли — 31 август.

8 А когато този срок се брои в седмици, месеци или години?

Когато този период е изразен в месеци или години, началото се определя по същия начин, т.е. периодът започва да тече от деня, следващ датата на връчване, уведомяване или настъпване на съответното събитие, което дава началото му.

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Срокът, изразен в дни, изтича, след като към началния момент се добави броят дни от периода, както е описано в отговора на част б) от този въпрос.

Период, изразен в седмици, месеци или години и започващ от определена дата, приключва в 24:00 часа на съответния ден от последната седмица, месец или година. Ако съответният ден не съществува в последния месец, периодът приключва в последния ден на въпросния месец (член 279, буква в) от Гражданския кодекс).

Тъй като неделите и официалните празници се считат за съдебни ваканции, периодите, които приключват в неделя или на официален празник, се преместват в първия работен ден, ако въпросното действие трябва да бъде изслушано в съда.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Съдилищата са отворени само в работни дни.

Според правилото за изчисляване на целия процесуален срок краят на периода за извършване на процесуалното действие се удължава до следващия работен ден, ако се пада на дата, на която съдилищата са затворени.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Установеният със закон процесуален срок може да бъде удължен в предвидените случаи. По споразумение на страните срокът може да бъде удължен веднъж и със същата продължителност (член 141 от Гражданския процесуален кодекс).

12 Какви са сроковете за обжалване?

Срокът за обжалване е 30 дни, считано от уведомяването за решението, и 15 дни в спешни случаи и в случаите, определени в [член 644, параграф \(2\)](#) и [член 677](#) от Гражданския процесуален кодекс.

Ако страната има просрочени задължения и няма изискване да бъде уведомявана в съответствие с член 249 от Гражданския процесуален кодекс, срокът за обжалване започва да тече, когато решението бъде публикувано, освен ако страната преустанови неизпълнението на задължението си преди края на периода, в който случай въпросната страна трябва да бъде уведомена за съдебното решение или заповед и периодът започва от датата на уведомяването.

В случай на устни заповеди или решения за възобновяване на производството, срокът започва от деня, в който са произнесени, при условие че страната е присъствала или е била поканена да присъства на постановяването на акта.

Когато, освен горепосочените случаи, уведомяване не е необходимо, срокът започва от деня, в който лицето е узнало за решението.

В рамките на същия срок както за обжалване, ответникът може да отговори на иска на жалбоподателя.

В иска ответникът може да оспори допустимостта или момента на подаване на жалбата, както и легитимността на жалбоподателя.

Ако намерението на жалбата е преразглеждане на запис на дадено доказателство, срокът за подаване и отговор се удължава с 10 дни.

Ако ответникът поиска разширяване на обхвата на жалбата, жалбоподателят може да отговори на искането в срок до 15 дни от уведомяването.

Когато има няколко жалбоподателя или няколко ответника, дори когато се представляват от различни адвокати, за всеки от техните искове тече отделен срок. Деловодството е отговорно да се гарантира, че всички техни дела ще бъдат разгледани в рамките на определените срокове.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Законоустановените срокове не могат да бъдат намалявани.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Отвeтникът, на когото е връчена покана да отговори по дадено гражданско дело, има определен срок да представи своята защита. Той може да бъде удължен, когато известието е връчено извън района, в който заседава съдът и където ще се състои производството. Удължаването на срок за представяне на защита зависи от това дали известието се връчва извън района, в който заседава съдът и където ще се състои производството, а не от местожителството на лицето, на което се връчва призовка — [член 245](#) от Гражданския процесуален кодекс.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

С изтичането на задължителния срок се погасява правото на предявяване на иск. Иск обаче може да бъде предявен извън срока в случай на обоснована пречка и, независимо от това, такъв може да бъде предявен също в рамките на първите три работни дни след крайния срок, което подлежи на незабавно плащане на глоба.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Действието може да бъде извършено след срока в случаи на обоснована пречка, както е посочено в отговора на въпрос 14 — с други думи, в резултат на събитие, което не зависи от лицата, които са били длъжни да спазят срока, или от техните представители, което събитие възпрепятства извършването на дадено действие в срок. В този случай страната, която се позовава на пречката като оправдание, трябва незабавно да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Независимо от обоснованата пречка, действието може да бъде извършено в рамките на първите три работни дни след края на срока за незабавно плащане на глоба, както е посочено по-горе, а съдията, по изключение, може да реши да намали или отмени глобата в случаи на очевидни икономически затруднения или когато размерът се счита за определено непропорционален, по-специално при дела, за които назначаването на процесуален представител не е задължително, и действието е извършено от самите страни.

Допълнителна информация

- [Генерална дирекция "Правосъдие"](#)
- [Генерална дирекция "Съдебна администрация"](#)
- [Официален вестник](#)
- [База данни с правни документи](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 10/09/2019